

звуження значення слова або словосполучення, а також нерідко використовується описовий спосіб та переклад за допомогою еквівалентів.

Перспективи подальшого дослідження полягають в аналізі лексико-семантичної асиміляції та особливостей перекладу на українську мову термінології будь-якої іншої галузі: економічної, промислової тощо.

Список використаних джерел

1. Герасименко А. С. Асиміляція англомовних запозичень в українській лексичній системі. Актуальні проблеми сучасної іноземної філології. *Студентський науковий вісник Рівненського державного гуманітарного університету*, 2018. 250 с.
2. Зацний Ю. А. Іншомовні запозичення як засоби поповнення інноваційного словникового фонду сучасної англійської мови. Запорізький національний університет, 2000. 379 с.
3. Кальнік О. П., Воробйова О. С., Симоненко, А. В., & Олешко М. В. Термінологічні проблеми перекладу наукових текстів у сфері іт технологій. *Молодий вчений*. № 5(69.1), 2019. С. 187-190.
4. Щерба Д. В. Засоби запозичення та асиміляція англомовних комп'ютерних термінів. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка* (17), 2004. С. 260-262.

Гудкова Наталія
(Київ)

ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ ПРОСТІР АНГЛІЙСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ: ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ

Вивчення неологізмів ніколи не втратить своєї актуальності, оскільки неологізми, фіксуючи картину світу носія мови, дозволяють встановити зв'язок

із певним періодом часу, визначити пріоритети суспільства. Підвищений інтерес до проблеми неології, яка займається питаннями утворення, функціонування та класифікації нової лексики, обумовлений важливою роллю неологізмів як дзеркала мовного розвитку, що відображає пристосування мови до умов його функціонування, що змінюються під впливом зовнішніх факторів. У сучасній лінгвокультурній парадигмі можливе і необхідне розширення розуміння неологізму не тільки як явища мови, а й розгляд неологізму як явища культури.

Неологізми – це слова, словосполучення, фразеологізми, окремі їх значення, що з'явилися на певному етапі розвитку мови для позначення нових реалій і понять, актуалізація яких зумовлена соціальними і територіальними чинниками функціонування літературної мови, а також okazіоналізми, використані одноразово в мовній практиці певного автора, видання, редакції чи в конкретному тексті [2, с. 95].

Оперуючи неологізмами, слід враховувати той факт, що неологізмом може бути або нове слово, або нове значення вже існуючої лексеми. Проблема правильного розуміння та перекладу неологізмів пов'язана з тим, що при сучасному стрімкому розвитку науки і техніки ніякий словник не в змозі встигнути за виникненням нових слів та термінів у різних галузях знання. Виявити значущі зміни мовної практики можна в достатньо показові часові проміжки, а саме, за період у 10–15 років, протягом якого формується нове покоління мовців [1, с. 136].

Якщо в тексті зустрічається неологізм, не зафіксований у словнику, перекладач зобов'язаний самостійно визначити його значення. Для цього необхідно проаналізувати структуру неологізму, уважно вивчити контекст, у якому функціонує неологізм, знайти приклади вживання цього слова в Інтернеті або інших джерелах.

Оскільки словники не завжди можуть допомогти перекладачам, є кілька

способів перекладу англійських неологізмів. Один із типів перекладу, який передбачає наявність інтелектуальних здібностей та фонових знань перекладача, а також розуміння вертикального контексту, позначається як описовий переклад. Крім описового перекладу лінгвісти визначають калькування, транслітерацію, транскрипцію. Ці методи дозволяють полегшити процес перекладу неологізмів.

Описовий переклад часто вимагає вдаватися до лексичної трансформації одиниці мови, перетворення форми слова або словосполучення або її повної заміни з метою адекватного перекладу. Наприклад, *selfie – автопортрет, зроблений самим собою за допомогою мобільного телефону або іншого пристрою з використанням вбудованої камери; vlog – відео-журнал або онлайн-дайджест, де автор регулярно ділиться своїми думками, подіями та враженнями, використовуючи відеоформат для викладення контенту; brain-drain – еміграція кваліфікованих кадрів.*

Калькування як прийом при перекладі неологізмів передбачає переклад складових слова або словосполучення відповідними елементами мови перекладу з подальшим об'єднанням в єдине ціле перекладених частин без будь-яких змін, наприклад, *smartphone – розумний телефон; workshop – робочий цех; multicurrency – багатовалютний; interbank – міжбанківський.* Хоча еквіваленти-кальки вирізняються буквализмом, стислість і потенційна термінологічність робить їх дуже привабливими для використання в газетно-публіцистичних та суспільно-наукових роботах.

Транслітерація як перекладацька трансформація полягає в літерній передачі окремих слів однієї графічної системи засобами іншої системи, наприклад, *trend – тренд (нове віяння в моді); club – клуб (нічний заклад або об'єднання за інтересами); skateboarding – скейтбордінг (позначає процес, коли людина може кататися на роликовій дошці).*

Транскрипція як спосіб перекладу лексичної одиниці оригіналу передбачає

відтворення її звукової форми за допомогою букв мови перекладу, наприклад: *rating* – *рейтинг*; *file* – *файл*; *casting* – *кастинг*.

Неологізм повинен сприйматися як природне мовне явище, і відсутність слова у словнику не може бути перешкодою для його перекладу. До того ж, саме перекладацька практика робить найбільший внесок у поповнення лексичного складу мови перекладу новими словами, що приходять з інших мов. У будь-якому випадку, коли відомо значення нового слова, є можливість передати його на іншу мову за допомогою описового перекладу, калькування, транслітерації та транскрипції. Залежно від підходів різні дослідники можуть виділяти й інші види перекладу неологізмів, наприклад, трансплантацію та приблизний переклад [3, с. 144], але фактично, найбільш поширеними є саме ці, тому що в їхній основі закладено ідею передачі самого змісту тексту або певного неологізму.

Таким чином, вільне володіння мовою, знання способів утворення неологізмів та трансформацій, що використовуються при їх перекладі, уважне вивчення контексту, в якому вжито слово, а також поінформованість про зміни у соціальному, економічному, політичному та культурному житті є запорукою успіху при перекладі неологізмів.

Список використаних джерел

1. Ільченко О. М. Дивовижний світ нових слів. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2023. № 1 (33). С. 136–137. Рец. на кн. : Крамар Н. А. Словник англomовних неологізмів XXI століття. Київ, 2022. 240 с. URL: <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2023.33.23>
2. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. Київ : ВЦ Акад., 2005. 368 с.
3. Погоріла А., Тимчук О. Особливості перекладу неологізмів англійської мови. *Молодий вчений*. 2018. № 3.1 (55.1). С. 143–146.